

Wat moet er in een regiovisie over specialistische jeugdzorg staan?

Knelpunten en aanbevelingen volgens leden en ondersteuners van cliëntenraden, jongerenraden, opvoeders, bestuurders, beleidsmakers en wethouders.

Een samenvatting

Gemeenten moeten meer samenwerken en specialistische jeugdzorg (boven)regionaal organiseren. Zodat specialistische jeugdzorg beter beschikbaar is en de kwaliteit verbetert. Iedere regio moet een regiovisie opstellen om helder te maken aan welke eisen organisaties moeten voldoen.

Eind 2021 faciliteerde LOC Waardevolle zorg gesprekken tussen leden en ondersteuners van cliëntenraden, jongerenraden, opvoeders, bestuurders, beleidsmakers en wethouders. De uitkomsten van deze bijeenkomsten hebben we hieronder samengevat. [Het volledige rapport lees je hier.](#)

‘Organiseer de jeugdzorg weer vraaggericht in plaats dat geld een drijfveer is. Want het gaat om de toekomst en de ontwikkeling van kinderen. En precies dat kunnen we maar één keer goed doen.’

1 Vertrouwen als basis

De deelnemers zijn het erover eens dat vertrouwen de basis moet zijn bij het organiseren en uitvoeren van de jeugdzorg. Vertrouwen in zowel de kennis en kunde van het kind, jongere en ouders als die van professionals:

- **Geef kinderen, jongeren en ouders de mogelijkheid om zelf te kiezen voor een hulpverlener.** Een match tussen kind, jongere, ouder en jeugdprofessional draagt bij aan het onderlinge vertrouwen. Dit is cruciaal voor ondersteuning die écht helpt.
- **Organiseer mogelijkheden** om opvoeders met elkaar in contact te brengen. Zo voelen zij zich er niet alleen voor staan en kunnen zij leren van elkaar.
- **Kijk kritisch** of een kind of gezin daadwerkelijk professionele hulp nodig heeft of dat we kunnen vertrouwen op de eigen ontwikkeling van het kind. Met eventuele ondersteuning door mensen uit de omgeving van het gezin.

2 Organiseer de zorg passend en toegankelijk

De deelnemers ervaren dat passende hulp niet altijd (direct) beschikbaar is. Een gezinswerker vertelt: ‘Het komt voor dat ik een jongere niet de zorg kan geven die hij of zij daadwerkelijk nodig heeft. Dan ga ik maar voor optie twee of drie. Dat wil je niet.’

- **Organiseer passende zorg.** Definieer de regio en luister naar wat nodig is: dan kun je samen bepalen welke zorg er altijd beschikbaar moet zijn. En of je dat lokaal, gemeenteverstijgend of zelfs landelijk organiseert.
- **Bied duidelijkheid** over beschikbare hulp en wie wat doet. Zorg voor goede afstemming tussen alle betrokkenen.
- **Geef gezinnen de mogelijkheid** zelf zorg te kiezen.
- **Oormerk geld voor de jeugdzorg.** En pak daarmee de grootste problemen in de jeugdzorg aan. Voorkom dat de extra vrijgemaakte gelden voor andere doeleinden worden ingezet.

3 Kwaliteit van zorg

Organiseer zorg vraaggericht. Luister te allen tijde, aan de voorkant maar ook tussentijds - en veel meer dan dat we nu doen - naar kinderen, jongeren, ouders en professionals. Zij kunnen heel goed aangeven wat ze nodig hebben. Bespreek ook met hen aan welke eisen de zorg moet voldoen.

- **Zorg voor één aanspreekpunt.** Iemand die goed op de hoogte is en het gezin en andere betrokkenen ondersteunt bij het maken van een plan en het formuleren van realistische doelen.
- **Blijf in contact met kinderen en het gezin als hulp niet direct van start kan gaan.** En zoek samen met het gezin naar andere laagdrempelige (tijdelijke) oplossingen.
- **Zorg voor een goede match tussen gezin en hulpverlener.**
- **Bied jeugdhulp in de directe leefomgeving.** Zodat het leven van het gezin zoveel als mogelijk door kan gaan op een manier die zij wensen en bij hen past.
- **Organiseer zorg voor het hele gezin.** De situatie van een kind gaat pas vooruit als er aandacht en ondersteuning is voor het hele gezin.
- **Zorg ervoor dat iedereen blijft leren van elkaar.** Casuïstiekbesprekingen zijn daarbij helpend.
- **Faciliteer kwaliteitstoetsing.** Laat het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK) het fundament zijn van de regiovisie.

4 Kinderen, jongeren en ouders zijn expert

Nog te vaak ervaren de deelnemers dat beleid wordt gemaakt en besluiten worden genomen over de hoofden van gezinnen heen.

Ook bij het opstellen en uitvoeren van een regiovisie zien zij daarom graag de inzet van ervaringsdeskundigheid op alle niveaus: zowel binnen de hulpverlening als bij het maken van gemeentelijk jeugdhulpbeleid. Maak daarbij altijd de afweging wat voor ervaringsdeskundige of ervaringskennis je nodig hebt en wat diegene moet kunnen.

Wil je meer lezen over deze bijeenkomsten?

Lees dan het uitgebreide rapport: **‘Specialistische jeugdzorg bovenregionaal organiseren. Knelpunten en aanbevelingen in beeld.’**

[Bekijk het rapport](#)

Waardevolle jeugdzorg

LOC Waardevolle zorg vindt dat ouders en jongeren altijd inspraak moeten hebben als het gaat om de zorg en ondersteuning die ze krijgen. Zij moeten in staat worden gesteld om hun belangen te behartigen. Daarbij is het belangrijk om te kijken naar de mogelijkheden en wat wel kan. Zo ontstaat waardevolle jeugdzorg: zorg die bijdraagt aan een gezonde ontwikkeling van kinderen en jongeren, en die aansluit bij wat voor hen en voor hun (pleeg)ouders belangrijk is.

Meer weten?

Neem contact op met de LOC Vraagbaak via:

☎ 030 284 32 00

✉ vraagbaak@loc.nl